

Oszter Sándor mesterséges tó építésével veszélyezteti a Börzsöny legnagyobb tavát

<https://atlatszo.hu/2017/08/03/oszter-sandor-mesterseges-to-epitesevel-veszelyezteti-a-borzsony-legnagyobb-tavat/>

Néhány hét alatt a semmiből több ezer köbméteres tórendszer épült Oszter Sándor diósjenői kastélya mellé – az engedélyek szerint vizes élőhely rekonstrukciója zajlik. A beruházás körül számos homályos mozzanat van, de az elég biztos, hogy a projekt súlyosan veszélyeztet egy másik vizes élőhelyet, az évszázadok óta itt lévő Jenői-tavat.

[Szabad sajtó, szabad olvasók – ajándékozz karácsonyra 2018-as Átlátszó-előfizetést!](#)

ATLATZSO.HU

SZABAD SAJTÓ, SZABAD OLVASÓK

**+ FIZESS ELŐ MOST,
ÉS AJÁNDÉKOT ADUNK!**

ATLATZSO.HU

ATLATZSO.HU

MEMBER CARD 2018

KÖVÁCS ZOLTÁN

**SZABAD SAJTÓ,
SZABAD OLVASÓK**

ATLATZSO.HU

NEM FOGJUK BE!

ATLATZSO.HU

atlatzso.hu/karacsony

Szabad sajtó, szabad olvasók – ajándékozz karácsonyra 2018-as Atlatszó-előfizetést!

Egyetlen, nem túl bővizű patak táplálja a Börzsöny legszebb, 27 hektáros tavát. Vagyis táplálta eddig, néhány napja ugyanis az Oszter Sándor birtokán épülő „vizes élőhely” fogja föl a Jenői-patak vizét. A szárazság és a hőség miatt a tó vízszintje már így is kritikusan alacsony, ha Oszterék akárcsak néhány hétre elzárják a patakat, a sekély és túlmelegedő tóban visszafordíthatatlan folyamatok indulhatnak el, amelyek eredménye ökológiai katasztrófa lehet – állítják helyi forrásaink.

Egy bizonyos határon túl az algásodást nem lehet visszafordítani, és ez a tóban élő 6-700 millió forint értékű halállomány pusztulásához vezethet. A több száz tonnányi bomló halthal pedig megadhatja a kegyelemdőfést a tó ökoszisztémájának. A furcsa történet legfurcsább mozzanata, hogy mindez teljesen legálisan történik – Oszterék legalábbis rendelkeznek az összes szükséges engedéllyel.

Kastélyhoz tavat

Néhány héttel ezelőtt nehézgépek hangjára ébredt Diósjenő. A vidám munkazaj Oszter Sándorék birtoka felől érkezett, két markoló és egy bulldózer kezdett serénykedni a celeb villája mellett, a patak vájta horhosban meg a környező ligetes területen, a kitermelt földet nehéz-teherautók hordták el a telekről. Egy-két nap alatt aztán kiderült, mi készül az Oszter-birtokon, és ettől néhányan elég idegesek lettek.

Oszterék még 2008-ban kezdték előkészíteni a most megvalósuló projektet: egymás alatt lépcsőzetesen három halastó készül a birtokon, a gépek annak ásták a gödröket, több ezer köbméter földet termelve ki az erdő közvetlen szomszédságában. A tórendszer – hivatalosan vizes élőhely – az engedélyezési eljárás dokumentumai szerint a Börzsönyben eredő, és a falun átfolyó Jenői-patak fogja táplálni – éppen ezzel van probléma. A patak jelenti ugyanis az egyetlen vízutánpótlását a falu szélén elterülő 27 hektáros tónak.

A vészharangot az egyesület kezdte kongatni, más civil erő nem is nagyon van a településen. Pánik pedig azért van, mert Oszterék a tavaikat a Jenői-patak vizével tervezik feltölteni – vagyis ugyanazzal a vízzel, ami nemcsak a Jenői nagytavat, hanem az alatta fekvő Tolmácsi-tavat is táplálja.

A Jenői- (vagy Jenei-) tó a történeti források szerint már a 13. század óta jelentős szerepet töltött be a környéken. A XIX. század közepétől az államosításig a Schwaab-család birtoka volt, akik nemcsak halastóként, de fürdőként is működtették a tavat – nem mellesleg egy jótékonyasági alapítványon keresztül pesti szegény, illetve árva zsidó gyerekeket is nyaraltattak a tóparton.

A Jenői-tónak jelenleg a helyi Diósjenő Sporthorgász Egyesület a tulajdonosa és vízjogi kezelője. A Jenei-tó – hivatalosan Diósjenői-vízterelő – védett édesvíz tartaléka a környező településeknek és a Magyar Államnak.

Céges kastély bevétel nélkül

Oszter Sándor vagyos ember, saját nyilatkozata szerint szántói, erdője, birtokai vannak, továbbá a 2,5 hektáros területen elterülő diósjenői vadászkastélya. Rózsa Sándor egykori megformálója némi szünet után, 2009-ben került fel ismét a bulvársajtó radarjára a Jenői kastélyt fenyegető celeb-válsággal: a sztori szerint egy barátja kölcsönéért vállalt kezesség miatt az árverezés fenyegette az Oszter-birtokot.

Oszter először 750 millióért [kínálta](#) a vadászkastélyt, aztán 300 millióval [olcsóbban](#), végül mégsem kellett eladnia: 2015-re valahogy [kikászálódta](#) az adósságcsapdából, olyannyira, hogy idén nyáron belevágtak a kastély melletti vízesélőhely-beruházásba.

A zavaros [történetben](#) egy dolog biztos: a hitel kifizetésének és a projekt finanszírozásának nem a családi cégből kivett jövedelem a forrása. Oszter Sándor 1990 óta beltartója a Xandros Kulturális [sic] és Szolgáltató Bt-nek, felesége, Failoni Donatella és lánya, Oszter Alexandra a társaság kulttagjai. A Bt fő tevékenysége előadó-művészet, a beszámolókat szerint ebből jön össze évi 1-2 milliós árbevétele, de a cég évek óta veszteséges, a hiányt tagi kölcsönökből fedezik – a Xandros tehát inkább viszi, semmint hozza a pénzt.

A cégecske nem is lenne érdekes, de a diósjenői kastélyt-beruházásnak éppen a Xandros az egyik főszereplője. Hogy a Kossuth-díjas színész milyen forrásból lett milliárdos értékű vagyon gazdája, azt soha nem firtatta senki. Saját magyarázata szerint az 500 nm alapterületű lóistálló, antikbútoros, cselédházas kastélyt 25 év kemény munkájával hordták össze a feleségével, aki szintén nyugdíjas.

Így bővül a birtok

2000 márciusában fogadott el a diósjenői képviselőtestület szándéknyilatkozatot a most feldúlt terület eladásáról: a patak körüli, másfél hektáros ligetes területért Oszterék cége, a Xandros Bt. jelentkezett. A későbbi eljárásokban is hol a Xandros Bt., hol maga Oszter bukkan föl; idővel belép a történetbe egy alapítvány is, de legtöbbször mindenkit Oszter Sándor, mint diósjenői lakos képvisel.

Csak hogy épp az Oszterék által kizemelt telken folyik keresztül a Jenői patak, amit értelemszerűen nem lehet eladni, hiszen minden természetes álló vagy folyó víz a magyar állam tulajdona, annak legfeljebb a kezelője lehet valaki más.

A készséges önkormányzat megoldotta ezt a problémát is: a 74/2000 számú képviselőtestületi határozat az ingatlan művelési ágának átminősítésével a Jenei-patak medrét időszakos vízvezetést szolgáló árokká nevezi át, a patak ma is így szerepel a földhivatali térképen. Az önkormányzat ezzel forgalomképesé teszi az eladhatatlan vagyonelemet, így már nincs akadálya, hogy Oszterék meglévő birtokát gyarapítsa a telekátalakítással létrejött új, közel másfél hektáros terület, ami a tulajdoni lap szerint ma is a Xandros Bt. tulajdonában van.

A Jenői patak és Oszterék súlyos következményekkel fenyegető találkozása tele van furcsa fordulatokkal és válaszra váró kérdésekkel – ezek közül csak az egyik az, hogy mi készítette erre a nyilvánvaló törvénytelenésre a diósjenői önkormányzatot. Az ingatlan ára biztosan nem: Oszterék 140 ezer forintot fizettek a területért.

Azt pedig, hogy az ügyben érintett állami szervezetek – a Jenői-patak kezelője, vagy a területileg illetékes környezetvédelmi hatóság, esetleg a nemzeti vagyonkezelő – miért nem akadályozták meg a patak eladását, ma már lehetetlen kideríteni. Az eladásról szóló önkormányzati határozat persze kötelezi a vevőt, hogy a természetes vízfolyást folyamatosan biztosítsa, de ez a kikötés mindössze jámbor óhaj, hiszen nem kötik hozzá semmilyen szankciót.

Megvalósul egy celeb-álmom

Ez a sajátos megengedő viszonyulás később is jellemzi a diósjenői képviselőtestületet: 2008-ban újabb határozatban foglalkoznak Oszterék nemrég szerzett birtokával, ekkor már a tervezett vizes élőhely kialakításáról van szó.

A határozat pro forma meglehetősen szigorú feltételekkel adja áldását a projektre: a beruházó nemcsak az építkezés alatt, de utána is köteles a patak szabad átfolyását biztosítani, kizárólag ligetet, tanösvényt és pihenőhelyeket létesíthet, és azokra „szabad megtekintést kell biztosítani az érdeklődőknek, kirándulókknak”, továbbá nem is keritheti el a létesítési tervezett tavakat.

Garanciális elem ezúttal sincs a határozatban, ha tehát a kérelmező úgy dönt, hogy bármelyik feltételt, vagy akár az összeset megszegi, az önkormányzatnak nincs semmilyen eszköze, amivel kikényszeríthetné azok betartását – ezt kérdésünkre a falu polgármestere is elismerte.

Tíz hónappal később még egy lelkesült hangú testületi állásfoglalás születik: „A képviselő-testület Oszter Sándor 2643. Diósjenő, Arany János út szám alatti lakos vízi élőhely, természetvédelmi területre vonatkozó kérelme (...) a tervezett tereprendezés és kis tavak kialakítása jó elképzelés.”

Ozster azzal érvelt, hogy a letarolásra szánt ligetes patakpart helyén létrejövő „vizes élőhelyet” – sokak gyanúja szerint valójában a kastélyhoz elképzelt halastórol van itt szó – majd az önkormányzattal közösen helyi természetvédelmi oltalom alá helyezik. Az abszurdnak tűnő ötlet azonban nemcsak a képviselőket, de a Duna-Ipoly Nemzeti Park illetékeit is meggyőzi.

Legközelebb három évvel később, 2016-ban foglalkozik a testület a vizes élőhely ügyével – ekkor viszont már a Legendák Földje Alapítvány vízjogi engedélyhosszabbítási kérelméhez adnak hozzájárulást – különös módon ezúttal épp a testület által korábban ároknak átminősített Jenői-patak kezelőjeként.

Ekkor már két éve Oszterék birtokában van az összes szükséges engedély, csak hogy erről – néhány beavatotton kívül – senki nem tud. Mint ahogy arról sem, hogy immár nem a Xandros Bt., hanem egy Békés megyében bejegyzett alapítvány jogosult megvalósítani Oszterék álmát.

Mert hogy a 2008-ban elindult projekt addig tetszhalott állapotban volt, a helyiek nagyjából meg is feledkeztek az egésztől. Pedig Oszterék malmai, ha lassan is, de őröltek. Ma sem érti senki, hogyan kaphatta meg a terv 2014-ben az illetékes Közép-Duna-Völgyi Vízügyi Hatóságtól a vízjogi létesítési engedélyt: forrásaink szerint és az általunk megismert dokumentumok alapján az eljárás súlyosan szabálytalan volt, maga az engedély pedig szinte minden szóba jöhető fél érdekét sérti.

Leginkább persze a helyi horgászegyesületét, akiket nemcsak, hogy nem vontak be ügyfélként az eljárásba, noha az Ozster-projekt drasztikusan kihat az általuk kezelt Jenői-tóra, de nem is értesítettek a megindult közigazgatási eljárásról.

Az engedély kiadója mindenesre nem aprózta el: a szabályok szerint kötelezően értesítendő lett volna a Jenei-patak és a Diósjenői-tó halászati koncessziós jogának tulajdonosa, a Földművelésügyi Minisztérium is, de ez sem történt meg – az eljárásról szinte senki nem tudott.

A szabálytalanságok miatt a horgászegyesület a kivitelezés megindulásakor az engedélyező hatóságoknál új eljárást, a megyei főügyésznél ügyészi törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezett. Az egyesület beadványaira eddig csak a megyei főügyészség válaszolt, a tájékoztatás alapján határozat vagy döntés az ügyben valamikor szeptember második felében várható.

Kérdés persze, hogy addig nem következik-e be az az ökológiai katasztrófa, amitől a horgászok tartanak. A Jenői-tóba ugyanis napok óta nem érkezik utánpótlás a patakából – nagyon úgy néz ki, a patak felső folyásának teljes vize az időközben elkészült hatalmas gödrökbe folyik Oszterék kastélya mellett.

A rendelkezésünkre álló dokumentumok alapján a törendszer feltöltéséhez legalább 3000 köbméter vízre lesz szükség – jelenleg is csak csordogál a patakban a víz, a mostani hozam mellett hónapokba telik, mire feltöltődnek Oszterék tavai, addig a Jenei-tó utánpótlás nélkül marad.

Az önkormányzat 2016-ban újabb komoly szívességet tett Oszteréknek: az eredeti vízjogi engedély nyár végén lejárt, azért Oszterék kezdeményezték annak meghosszabbítását. A hatáskörök átrendezése miatt az ügyben ekkor már a vízügyi igazgatóság helyett a Katasztrófavédelem Igazgatósága járt el, mint illetékes: az eljárás lefolytatásához ún. szakhatósági állásfoglalást kérnek, amit a jegyző a helyi építési szabályzatra (HÉSZ) hivatkozva meg is ad.

Csak hogy a HÉSZ azt mondja ki, hogy – éppen a helyi vízbázis védelme miatt – a Jenői patak melletti 6-6méteres sávban építmény nem építhető. Oszterék ehhez képest törendszert, gátakat és zsilipeket építenek – nem a patak mellé, hanem egyenesen a patakra. A jegyzői állásfoglalás alapján viszont simán megkapják a hosszabbítást az engedélyre.

Nagypályások a játszóban?

Tovább növeli a zavart, hogy ekkor már a kondorosi székhelyű Legendák Földje Alapítvány az engedélyes – mint utóbb kiderült, Oszterék cége, a Xandros Bt. 2013-ban földhasználati szerződést kötött az alapítvánnyal a területre, és átruházta az engedélyeket is. A szerződésből az is kiderül, hogy az alapítvány uniós támogatásból ígérte megvalósítani a projektet: egy, a vizes élőhelyek rekonstrukcióját célzó (!) KEOP-os pályázati konstrukcióban.

A dokumentum szerint az alapítvány sikerrel pályázott, olyannyira, hogy ekkor már érvényes támogatási szerződése volt a projekt megvalósítására. Hogy mi lett később a pályázat sorsa, azt nem tudni – a Miniszterelnökség nem válaszolt a vonatkozó kérdéseinkre-, de a szerződésben hivatkozott projekt ma már nem található a támogatott pályázatok között.

Az sem teljesen világos, hogy került a képe a projekt helyszínétől 200 kilométer távolságban bejegyzett, és alapvetően helyben tevékenykedő alapítvány. Némi támpontot jelent, hogy a kondorosi településmarketing legnagyobb eseményén, a Betyár Fesztiválon állandó diszvendég az egykor Rózsa Sándor megformálásával országos ismertséget szerzett Oszter Sándor. A színész 2010-ben Kondoros dispolgára is lett, ekkor még Dankó Béla Kondoros polgármestere.

Dankó időközben országgyűlési képviselő lett, 2013-ban pedig kuratóriumi elnököt cserélt a Legendák Földje Alapítvány is: Dankó László lett az egyesület vezetője – ekkor lép be a díósjenői kastélytő-projektbe az alapítvány. (Hogy a két Dankó pusztán névrokona-e egymásnak, azt nem sikerült tisztázni: az alapítvány vezetője a leveleinkre nem válaszolt, és nem reagált az ezzel kapcsolatos megkeresésünkre Dankó Béla képviselő sem.)

Akár így, akár úgy, Oszter saját jogán is számíthat befolyásos pártfogókra. Azon az elhíresült [vadászaton](#), ahol Lázár János táncoltatta meg a feleségét, Oszterné Donatella Failonit, a dzsentroid allűröktől kevésbé idegenkedő Oszter maga is jelen volt.

Mindez abból a szempontból is érdekes, hogy nem tudni, ki és miből finanszírozza a különös projektet. A beruházás kivitelezése tudniillik időközben visszakerült Oszterék cégéhez, a Xandrosz Bt-hez. Legalábbis ezt állította megkeresésünkre írt válaszelevelében Oszter ügyvédje, aki megbízója nevében elhárította a finanszírozásra vonatkozó kérdéseinket.

Szerettük volna megtudni azt is, miért megy bele a színész egy olyan projektbe, ami több tízmillió forintba kerül, viszont semmivel nem növeli az ingatlan értékét, sőt, inkább csökkenti azzal, hogy kvázi szolgalmi joggal zajos nyilvánosságot enged be a birtokára.

A horgászegyesület időközben birtokvédelmet kért a jegyzőtől, hiszen a kezelésükben lévő tavat súlyos károsodás fenyegeti a patak elterelése miatt – hiába: augusztus 3-án a jegyző elutasító határozatot hozott. Álláspontja szerint a patak elzárása és a törendszer megépítése nem ellentétes a helyi építési szabályzattal, és összhangban van a Vizügyi Igazgatóság eredeti engedélyével.

Hogy teljes legyen a zűrzavar, a jegyző határozata továbbra is a Legendák Földje Alapítványt nevezi meg engedélyesként és kivitelezőként – miközben Oszterék ügyvédje szerint „a beruházást a Xandros Bt. hajtja végre.”

A település polgármestere szerint túlzóak az Oszter-féle beruházással kapcsolatos aggodalmak, a Jenői-tó vízellátását nem fogja érdemben befolyásolni a tőrendszer. A horgászok és a helyiek ennek ellenére aggódnak: a csekély hozamú patak már eddig is két nagyobb és két kisebb tavat táplált, az egyre melegebb és szárazabb időjárás miatt a kastélytó-projekt nélkül is kialakulhat válságos helyzet.

De a nem horgászó helyieknek is van mit félni: a Jenői-tó olyan egyedülálló természeti érték, ami nemcsak a falut teszi különlegessé, de nagyon komoly fejlesztési potenciált is jelenthet. Ezt teszi most kockára a megállíthatatlannak tűnő Oszter-projekt.

Becker András